Jaarverslag 2025

Onderhoud van de tuin

Beplanting
In 2024 zijn we gestart om de tuin terug te brengen tot het oorspronkelijke ontwerp van Piet Oudolf. Dit hebben we in 2025 voortgezet. Onder andere hebben we nieuwe exemplaren geplant van Baptisia 'Purple Smoke', Monarda bradburiana en Anemone coronaria ‘Mr. Fokker’. Een groot deel van de nieuwe planten hebben we gekocht bij kwekers, waar mogelijk uit biologische teelt. Daarnaast hebben vrijwilligers thuis stekken van planten uit de Vlinderhof, onder andere van Sedum ‘Red Cauli’, verzorgd. Nadat ze goed waren geworteld, hebben we deze teruggeplant.

Speciale aandacht was er voor Papaver ‘Karine’. Die zou jaarlijks in mei/juni een van de blikvangers van de Vlinderhof moeten zijn maar was bijna overal weggevallen. Omdat hij in de handel moeizaam verkrijgbaar is, heeft kweker (en oud-Vlinderhofvrijwilliger) Jessie Straathof in het najaar van 2024 zogeheten wortelstekken van de resterende planten genomen en deze in haar kwekerij verder opgekweekt. Met succes: in april 2025 hebben we, het ontwerp van Oudolf volgend, 84 nieuwe planten gepoot in de Vlinderhof. Voorjaar 2026 hopen we te kunnen genieten van hun bloei.

Daarnaast vond uiteraard het overige reguliere onderhoud plaats, dat onder andere bestaat uit wieden en het terugsteken van plant(groep)en die te veel uitdijen. Daarbij maakten we dankbaar gebruik van het kweekbed dat we in 2024 hebben aangelegd (en in 2025 uitgebreid) om zaailingen en andere planten te ‘parkeren’ waar we even geen plek voor hadden maar die we wel wilden behouden.

Zaailingen die we níet wilden behouden waren die van het siergras Deschampsia cespitosa ‘Goldtau’. Omdat deze zich excessief uitzaait, zijn we in 2024 begonnen alle exemplaren te vervangen door de cultivar ‘Palava’, die beter te beteugelen zou moeten zijn. Het lijkt erop dat deze nieuwe planten goed zijn aangeslagen. Het zal nog enige tijd duren voor we ‘Goldtau’ in zijn geheel uit de tuin hebben

verwijderd. Ook in het algemeen besteedden we veel tijd aan het op orde brengen van de vele groepen siergrassen, want bijvoorbeeld ook een soort als Briza media en veel wilde soorten hebben sterk de neiging zich uit te zaaien tussen andere graspollen. In 2026 gaan we hiermee door.

Verder behoort de zorg voor de gazons in de Vlinderhof tot onze taken, niet alleen het maaien maar ook het herstellen van gaten door bij te zaaien of graszoden aan te brengen, en het afsteken van de graskanten. Daarnaast zijn we verantwoordelijk voor het snoeien van de beukenhagen. Eind 2025 hebben we deze ruim 2 meter teruggezet.

Technisch onderhoud
In 2025 hebben we enige technische problemen gehad met de beregeningsinstallatie, hetgeen in de droge voorjaarsmaanden bijzonder lastig was. Uiteindelijk is de installatie gerepareerd maar de verwachting is dat de pomp op termijn zal moeten worden vervangen. In 2026 zal ook het kweekvak worden voorzien van beregening.

Half april hebben we verschillende nieuwe borden geplaatst in de tuin. Bij de ingang bij het trekpontje kwam een cortenstalen bord met het logo, identiek aan het bord dat bij de andere ingang staat. Aan de zijgevel van het beheergebouw hingen we een geheel nieuw vormgegeven XL plattegrond op, voorzien van legenda met foto's van alle planten en informatie over Piet Oudolf en zijn werk. Aan de voorgevel monteerden we een kleiner bord met achtergrondinformatie over de tuin en over ons werk als vrijwilligers. Op andere plekken in de tuin plaatsten we bordjes met pictogrammen met betrekking tot de gedragsregels.

Verder zijn in 2025 de puntjes op de i gezet met betrekking tot het beheergebouw, dat we in 2024 in gebruik hebben genomen. Eind april werd vanuit de gemeente het sedumdak aangebracht. Ook troffen we voorbereidingen voor het plaatsen van houten fietsenrekken in de nabijheid van het gebouw. Deze werden in het najaar door de gemeente geplaatst.

Vrijwilligers

De zaterdagochtend van 9.00 tot circa 13.00 uur is het vaste moment waarop het onderhoud van de tuin plaatsvindt. Doorgaans steken dan ruim twintig vrijwilligers de handen uit de mouwen. Ook is er een kleinere groep die aanvullend van mei tot en met september op woensdagavond onkruid wiedt, en ook daarmee een substantiële bijdrage levert aan het onderhoud.

Eind 2025 stonden er ruim vijftig vrijwilligers op de officieuze mailing- en Whatsapplijst. De daadwerkelijke urenbesteding van deze mensen varieert sterk: sommige komen (bijna) iedere zaterdagochtend, andere slechts een paar keer per jaar, weer andere besteden wekelijks meerdere dagen aan de Vlinderhof (met onder andere coördinerende en bestuurstaken) en nog weer andere ‘vrijwilligers’ zijn feitelijk meer belangstellende dan actief betrokken.

In de loop van het jaar stopten om verschillende redenen, waaronder verhuizing, enkele vrijwilligers met hun werk voor de Vlinderhof. Veertien nieuwe mensen meldden zich, waarvan er zes inderdaad kwamen helpen. Van deze zes zijn er drie daadwerkelijk vrijwilliger geworden. Daarvan meldde eentje zich na een paar werkochtenden af en kan een tweede mogelijk na de zomer weer komen helpen. Twee nieuwe belangstellenden meldden zich eind november. Bij de seizoensstart in maart informeren we of ze nog mee willen doen.

In 2025 hebben twee maatschappelijke stages plaatsgevonden bij de Vlinderhof. Twee vrijwilligers hebben aan het eind van het jaar hun kettingzaagdiploma behaald. Dankzij een donatie van Stitu konden we een nieuwe kettingzaag en een plukladder in gebruik nemen.

Op 14 juni zijn we gezamenlijk op excursie geweest naar twee bijzondere tuinen. Eerst bezochten we de Hubertushof in Leusden, een prachtige, natuurlijk aandoende tuin van 5.000 m2 aan de rand van landgoed Den Treek. De bevlogenheid en energie van eigenaresse Anja van Heeswijk, die de tuin grotendeels zelf onderhoudt, maakten veel indruk. Daarna brachten we een bezoek aan de Beukenhof in Barneveld, eigendom van Hans en Ellen Lubbers. Deze tuin heeft een heel ander karakter; meer landschappelijk en door middel van strakke beukenhagen verdeeld in tuinkamers. Ook hier was het zeer inspirerend en informatief om rond te kijken en van de eigenaren te horen hoe ze de tuin beheren en waar ze tegenaan lopen. Na afloop van de tuinbezoeken hadden we een gezellige barbecue bij de Vlinderhof.

Vrijwilligersbeleid

Veel organisaties die afhankelijk zijn van vrijwilligers hebben tegenwoordig moeite om nieuwe mensen te werven en vooral om ze aan zich te binden. Vooral de jongere generatie heeft andere prioriteiten en is minder bereid om iets aan te gaan dat voelt als een (langdurige) verplichting.

In 2025 hadden ook wij veel minder aanmeldingen dan in 2024. Toch hebben we bij de Vlinderhof tot nu toe niet te klagen gehad over nieuwe aanwas. De bekendheid van Piet Oudolf in kringen van tuinliefhebbers, de laagdrempeligheid en het feit dat bezoekers de tuin ervaren als een fijne plek, helpen daar ongetwijfeld bij. Verder speelt ook het karakter van de wijk een rol. Doordat de sociale structuur van Leidsche Rijn/Vleuten-De Meern nog altijd niet ‘af’ is, komen er voortdurend nieuwe bewoners bij die open staan voor nieuwe sociale contacten. Niettemin heeft het werven én behouden van vrijwilligers en het creëren van continuïteit in het vrijwilligersbestand voortdurend onze aandacht. We hebben vooral behoefte aan mensen die wat jonger zijn en aan mensen met

ervaring in het groen. Hier gaan we ons de komende tijd extra voor inspannen. Ook willen we de huidige vrijwilligers meer gaan scholen.

We zijn zuinig op onze vrijwilligers en investeren in ze, niet alleen op het gebied van kennis en vaardigheden maar ook op het sociale vlak. Een positieve en veilige sfeer en het zich onderdeel voelen van een groter geheel zijn belangrijke voorwaarden voor de groepsvorming en voor het creëren van betrokkenheid (bij de tuin en bij elkaar) en een gevoel van (mede-)eigenaarschap. We werken hard maar creëren ook bewust leuke en ontspannen momenten en vieren onze successen.

Evenementen

Op 15 maart deed de Vlinderhof mee aan NLdoet, het jaarlijkse vrijwilligersevenement van het Oranje Fonds. Zo'n vijftien extra mensen kwamen helpen met onder andere het schuren en in de olie zetten van de bankjes in de Vlinderhof, het schoonmaken van de grasranden en het aanplanten van heesters.

Op 29 juni gaf het O-orkest van Harmonieorkest Vleuten (HOV-O) in het kader van huiskamer- en tuinfestival Gluren bij de Buren in zeer zomerse omstandigheden drie miniconcerten in de tuin. Deze werden bijgewoond door in totaal ruim honderd bezoekers.

Op 27 september organiseerden we traditiegetrouw onze succesvolle plantjesmarkt, waar zaailingen en andere boventallige planten elders een nieuw leven kregen. Ook aanwezig waren onze imkers met Vlinderhofhoning en een educatieve bijenkast, en de Nederlandse Tuinenstichting met een informatieve stand.

Rondleidingen

In 2025 vonden 26 officiële, dat wil zeggen door de vrijwilligers van de Vlinderhof verzorgde rondleidingen plaats. Hieraan deden in totaal ongeveer 305 bezoekers mee. Doordat rondleidingen voor twee tot vier personen steeds meer in zwang komen, is het gemiddelde aantal deelnemers per rondleiding gedaald. Tegelijkertijd brachten nog altijd grote groepen een bezoek aan de Vlinderhof, waaronder 34 Zuid-Koreaanse groenprofessionals, 31 liefhebbers van siergrassen van de 'Fachgruppe Gräser' van het 'Gesellschaft der Staudenfreunde' uit Duitsland, 25 Zwitserse ecologisch tuinontwerpers en hoveniers en 30 hoveniers-in-opleiding van een Nederlandse mbo-instelling.

Net als voorgaande jaren waren de groepen ook in 2025 niet alleen zeer divers in aantal maar ook in herkomst en type belangstellenden; het ging van echtparen en families tot tuinclubs en georganiseerde tuinreizen uit Letland tot Geertruidenberg en uit IJsselstein tot Japan en de Verenigde Staten. Een van de rondleidingen was onderdeel van een excursie van de Nederlandse Tuinenstichting, waarbij de 24 deelnemers ook werden rondgeleid door het Máximapark.

Een groepje van circa tien Vlinderhofvrijwilligers verzorgde de rondleidingen in wisselende samenstelling, afhankelijk van de grootte van de bezoekersgroep alleen of samen met een of meer collega's.

Vanzelfsprekend hebben we geen zicht op (groeps)bezoeken en rondleidingen die niet door ons worden gegeven maar soms treffen we deze toevallig als we in de tuin aanwezig zijn. Dat gebeurde bijvoorbeeld met tweedejaars studenten Landschapsarchitectuur van Wageningen University, die jaarlijks naar de Vlinderhof komen om hun plantenkennis te vergroten, en met de brugklasleerlingen van het Amadeus Lyceum, die massaal de Vlinderhof bezochten voor een biologie-opdracht.

Verder faciliteerden we individuele bezoeken van vakgenoten, zoals de directeur van Planting Fields in New York, waar momenteel ook een Oudolftuin wordt aangelegd, en twee collega's die met Oudolf samenwerken in andere tuinen in de Verenigde Staten. Omgekeerd bezochten kleine

delegaties van onze vrijwilligers het Park of Dutch Dreams in Doetinchem en de ‘trial garden’ van Future Plants in Lisse.

Tot slot was er een soort ‘rondleiding op afstand’. In oktober vonden opnames plaats voor een online seminar voor de Parks and Recreations Foundation uit Japan in samenwerking met Word Urban Parks Japan. Onder de titel ‘The secret of the Vlinderhof. Volunteers maintaining a living work of art’ hield een van de vrijwilligers een verhaal over de vraag hoe wij ons onderhoud hebben georganiseerd en hoe we vrijwilligers werven, motiveren en vasthouden. De gemonteerde en Japans ondertitelde versie wordt in januari 2026 tijdens een congres vertoond.

Communicatie en media

In 2025 stond de Vlinderhof voor het eerst in de Open Tuinengids van de Nederlandse Tuinenstichting, die zich inzet voor het behoud en de ontwikkeling van groen erfgoed. De gids bevat zo’n vierhonderd openbare en particuliere tuinen die opengesteld zijn voor bezoek en die aan bepaalde kwaliteitscriteria voldoen. Voor veel tuinliefhebbers is hij een belangrijk keurmerk en een leidraad voor groene uitstapjes. Extra leuk en eervol was dat we op het omslag van de editie van 2025 stonden. Vanaf nu zullen we ieder jaar in de Open Tuinengids staan en dus deel uitmaken van het netwerk van de Nederlandse Tuinenstichting.

Andere vormen van media-aandacht in 2025 waren onder meer:

- driemaandelijks artikel (ieder seizoen) in Leidsche Rijn Magazine, gratis blad voor bewoners van Utrecht-Leidsche Rijn, Vleuten-De Meern e.o.;
- artikel in een special van het toonaangevende Duitse tijdschrift ‘Schöner Wohnen’ over de Dutch Wave, samen met o.a. tuinen in de binnenstad van Utrecht (#01 2025);
- educatief filmpje van student journalistiek Hogeschool Utrecht over bijen (eind maart 2025);
- artikel in een special van Volkskrant Magazine over het Máximapark (19 juni 2025);
- vernoeming in ‘ANWB Tuinenboek. 40 bijzondere Nederlandse tuinen om te bezoeken’;
- vernoeming in het boek ‘Dreamscapes: Inspiration and Beauty in Gardens Near and Far’ van de vooraanstaande groenjournalist Claire Takacs;
- foto’s in een special over ‘indian summer’ in tijdschrift Tuin in Vier Seizoenen (herfst 2025).

Uiteraard waren we ook onderdeel van de documentaire van Hans den Hartog, ‘Máximapark – van glastuinbouw naar levend landschap’, die in oktober in première ging. We zijn trots op de mooie woorden die Riek Bakker en Adriaan Geuze hierin uitspreken over ons.

De nieuwsbrief van de Vlinderhof is in 2025 twee keer rondgestuurd. Op 31 december waren er 950 abonnees (811 in 2024).

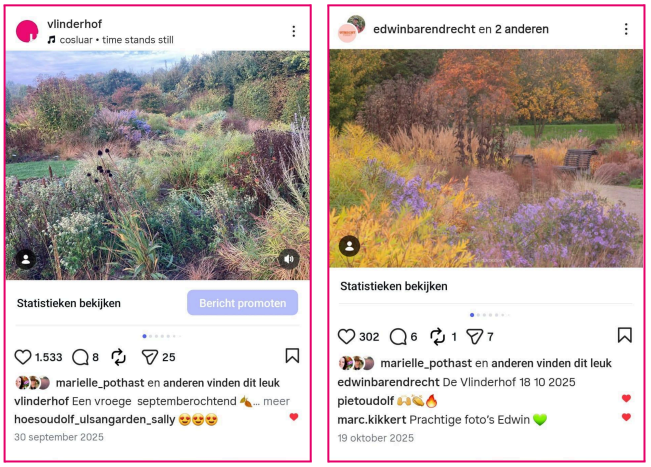
Aan de website zijn in 2025 een pagina met Engelstalige informatie en een nieuwspagina toegevoegd.

Nieuwe sociale-mediastrategie

Na enige jaren waarin we weliswaar met regelmaat nieuwe content op Instagram en Facebook plaatsten maar verder weinig actief waren, zijn we in 2025 gestart met een veel actievere sociale-mediastrategie. Het houdt in dat we (veel) vaker reageren op berichten van anderen door ze te delen in onze 'stories' (tijdelijke foto’s of video’s) en door anderen gericht te 'taggen'. Daarnaast gaven we ook de nodige ‘likes’, maar tegenwoordig is dit minder belangrijk; de algoritmes van Meta zijn meer gericht op weergaven (‘views’) omdat gebruikers minder geneigd zijn om te liken.

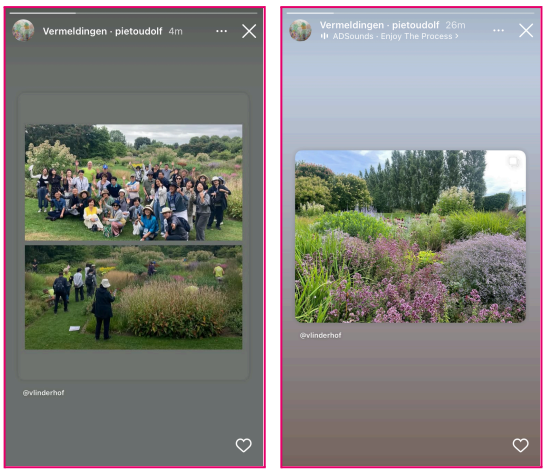
Het resultaat van onze inspanningen was dat we zelf (veel) meer werden getagd en gedeeld door anderen, in hun ‘stories’ of via een re-post op hun tijdlijn. In het verlengde hiervan kregen we ook meer volgers. Het aantal volgers op Instagram steeg van 6.061 in 2024 naar 7.065 eind 2025. Dit soort gestage groei is op lange termijn gunstiger omdat het gaat om volgers die daadwerkelijk geïnteresseerd zijn en die niet enkel aanhaken bij een hype of trend.

Van grote invloed op de groei op Instagram was het delen van onze berichten en reels door (het account van) Piet Oudolf in zijn ‘stories’. Met zijn 365.000 volgers betekende dat direct een enorme stijging in de weergaven maar ook nieuwe volgers. Daarnaast is Piet Oudolf een aantal zogeheten ‘medebijdrager’ geweest van onze berichten en reels. In een enkel geval leverde dit zo’n 55 nieuwe volgers op. Twee berichten kregen elk bijna 1.500 likes en 44.000 duizend weergaven.

Verder zijn we ook een aantal keren gedeeld in de ‘stories’ van Ontdek Utrecht (het Nederlandstalige account van VVV Utrecht) en Utrecht Today (een account met mooie beelden van Utrecht).

Onze content bestaat doorgaans uit overzichten van de tuin en plantcombinaties, afgewisseld met uitgelichte specifieke planten (macro’s) en aankondigingen van en terugblikken op evenementen, bijvoorbeeld de plantenmarkt. Daarnaast maken we melding van gebeurtenissen in de media, zoals de première van de film over het Máximapark en het uitkomen van het nieuwe Leidsche Rijn Magazine.

We waren ook actief op Facebook. Het aantal volgers hier daalde enigszins: van 9.009 eind 2024 naar 8.986 eind 2025. Echter gezien het feit dat Facebook in het algemeen sterk terrein verliest, vooral onder jongere gebruikers, valt deze daling dankzij onze actieve aanwezigheid nog alleszins mee.

Via Facebook heeft de bekende Canadese beplantingsdeskundige en schrijver Tony Spencer (‘the New Perennialist’) onze berichten regelmatig gedeeld in de groepen die hij beheert, waarvan ‘Dutch Dreams’ de omvangrijkste is. Dit leverde veel extra likes op, vooral wanneer het ging om foto’s van bloeiende planten. In het algemeen doen video's het veel slechter op Facebook dan op Instagram.

Zo nu en dan leiden contacten via de sociale media voor ontmoetingen ‘in real life’. Zo kregen we in augustus bezoek van Hanna Packer, een ervaren tuinontwerper uit de Verenigde Staten en een van de vertrouwelingen van Piet Oudolf bij het werk aan verschillende tuinen.

